

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 54/2021-33

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Milanom Cínikom, Tomášikova 4, Bratislava, proti postupu Krajského súdu v Bratislave a Okresného súdu Bratislava III v konaní o podanej žalobe sťažovateľa zo 17. augusta 2011 takto

r o z h o d o l :

Ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. apríla 2020 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom krajského súdu a okresného súdu v konaní o jeho žalobe zo 17. augusta 2011. Okrem toho sťažovateľ žiada finančné zadosťučinenie 20 000 eur a náhradu trov konania.

II.

2. Okresný súd Bratislava III rozsudkom z 28. apríla 2011 zamietol návrh sťažovateľa na zverenie jeho maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti. Rozsudok bol sťažovateľovi doručený 18. júna 2011. Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ 1. júla 2011 odvolanie, ktoré bolo spolu so spisom predložené Krajskému súdu v Bratislave 4. augusta 2011. Sťažovateľ 17. augusta 2011 doručil krajskému súdu žalobu o určenie, že odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania a od okresného súdu žiadal zaplatiť nemajetkovú ujmu 20 000 eur. Krajský súd rozsudkom z 20. marca 2012 rozhodol o odvolaní sťažovateľa tak, že potvrdil rozsudok okresného súdu, pričom žalobu sťažovateľa doručenú 17. augusta 2011 nechal bez povšimnutia založenú v spise. Rozsudok krajského súdu bol sťažovateľovi doručený 23. marca 2012. Spisovo a poplatkovo bol spis následne preverený na okresnom súde

24. apríla 2012, pričom podanie sťažovateľa, ktoré obsahovalo jeho žalobu rovnako ako na krajskom súde, zostalo bez povšimnutia a spis bol spolu so žalobou sťažovateľa založený ako vybavený. To viedlo k tomu, že žaloba sťažovateľa nebola zapísaná do súdneho registra a zostala založená v pôvodnom spise, v ktorom sa rozhodovalo o návrhu sťažovateľa k jeho maloletým deťom.

3. Sťažovateľ sa až 27. decembra 2019 obrátil na krajský súd so sťažnosťou, že o jeho žalobe zo 17. augusta 2011 sa nekoná. Zistený nedostatok bol vyriešený tak, že žaloba sťažovateľa bola okresným súdom zaslaná späť krajskému súdu, ktorý túto žalobu postúpil okresnému súdu z dôvodu funkčnej príslušnosti s tým, že žaloba sťažovateľa bola 23. júla 2020 zapísaná do súdneho registra okresného súdu. Vec sťažovateľa bola pridelená sudkyňi, ktorá bola z rozhodovania o žalobe sťažovateľa uznesením krajského súdu z 3. novembra 2020 vylúčená. Následne bola 10. novembra 2020 pridelená sudcovi, ktorý uznesením z 5. januára 2021 sťažovateľa vyzval na späťvzatie žaloby pre jej zjavnú nedôvodnosť. Okresný súd sťažovateľovi v tejto výzve uviedol, že zamietnutie návrhu okresným súdom je dôvodom na podanie odvolania, no nezakladá nárok podľa antidiskriminačného zákona alebo zákona o zodpovednosti štátu pri výkone verejnej moci.

III.

4. Sťažovateľ porušenie svojich základných práv vidí v tom, že o jeho žalobe nebolo rozhodnuté od roku 2011, pričom súdy o jeho žalobe vôbec nekonali.

5. Krajský súd a okresný súd sa k ústavnej sťažnosti vyjadrili tak, že opísali svoj postup potom, ako ich sťažovateľ svojou sťažnosťou adresovanou predsedovi krajského súdu upozornil na to, že o jeho žalobe sa nekoná.

IV.

6. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02). Okrem toho sa prihliada aj na význam sporu pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02).

7. Je nepochybné, že zo strany krajského a aj okresného súdu došlo ku chybám, ktoré viedli k tomu, že žaloba sťažovateľa bola založená v súdnom spise iného konania, v ktorom bolo ešte v roku 2012 právoplatne rozhodnuté o zamietnutí návrhu sťažovateľa v rodinnej veci. Nesprávne postupoval krajský súd, ktorému bola žaloba sťažovateľa doručená, keď ju nezapísal do súdneho registra ako samostatné podanie. Obdobne nesprávne postupoval aj okresný súd, ktorý žalobu sťažovateľa nezapísal na samostatné konanie pri spisovej kontrole spisu, v ktorom bolo o návrhu sťažovateľa v rodinnej veci právoplatne rozhodnuté.

8. K dlhodobej nečinnosti súdov spôsobenej administratívnou chybou – opomenutím zápisu podania sťažovateľa k doterajšej dĺžke konanie prispela aj nečinnosť sťažovateľa, ktorý sa o vybavenie svojho podania zaujímal až podaním sťažnosti predsedovi krajského súdu 27. decembra 2019. Konanie sťažovateľa, ktorý sa osem rokov nezaujímal o to, ako súdy naložili

s jeho žalobou, ktorú podal v súvislosti s konaním, ktoré bolo právoplatne skončené ešte v roku 2012, v spojení s tým, že súdy bezprostredne po upozornení na tento nedostatok začali konať, je nevyhnutné zohľadniť pri úvahe o tom, či došlo k porušeniu základných práv sťažovateľa.

9. Čo sa týka významu sporu pre sťažovateľa, treba uviesť, že sťažovateľ žalobu podal v súvislosti s tým, že nesúhlasil s rozsudkom okresného súdu, ktorým bol zamietnutý jeho návrh na striedavú starostlivosť o maloleté deti. Pre sťažovateľa preto primárne nebolo významné rozhodnutie o jeho žalobe, ktorou prejavil svoju nespokojnosť s rozhodnutím okresného súdu, ale rozhodnutie o jeho návrhu v rodinnej veci, v ktorom význam sporu pre sťažovateľa vyplýval z jeho postavenia rodiča. Nielen o jeho návrhu, ale aj o jeho odvolaní bolo rozhodnuté ešte v roku 2012. Z obsahu podanej žaloby je zrejmé, že jej podstatou je nespokojnosť s rozsudkom okresného súdu. Túto nespokojnosť sťažovateľ prejavil nielen podaním zjavne nedôvodnej žaloby, ale aj podaním odvolania, o ktorom bolo rozhodnuté ešte v roku 2012. Z uvedeného je zrejmé, že právna neistota sťažovateľa spôsobená jeho nespokojnosťou s rozhodnutím okresného súdu bola vyriešená rozhodnutím o jeho odvolaní proti tomuto rozsudku. Právna neistota sťažovateľa nesúvisí s rozhodnutím o žalobe, ktorej skutkovým základom bola rovnako ako pri jeho odvolaní jeho nedôvodná nespokojnosť s rozhodnutím okresného súdu.

10. Vychádzajúc zo zhodnotenia uvedených kritérií, nemožno dospieť k záveru, že by základné práva sťažovateľa boli, určite nie optimálnym postupom okresného súdu a krajského súdu, porušené. Pri porovnaní administratívnej chyby v postupe súdov na strane jednej a toho, že právna neistota sťažovateľa v súvislosti s jeho nespokojnosťou s rozhodnutím okresného súdu bola vyriešená rozhodnutím o odvolaní, nemožno dospieť k tomu, že by základné práva sťažovateľa boli porušené. Preto ústavný súd jeho ústavnej sťažnosti nevyhovel.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. mája 2021

Robert Šorl
predseda senátu